

קיב

גם זה המזמור נאמר בא"ב, בכל פסוק שני אותיות ובשני אחרונים שלש, ומספר על מרות טובות שיבור לו אדם והיאך יתן צדקה ושכרו שלא יצטרך לבריות:

א הַלְלוּיָהּ | אֲשֶׁר־אִישׁ יֵרָא אֶת־יְהוָה בְּמַצּוֹתָיו חֲפִיז מְאֹד: ב גִּבּוֹר בְּאַרְצָן יְהוָה זֶרְעוּ דוֹר יִשְׂרָאֵל יִבְרָךְ: ג הוֹן־וְעֶשֶׂר בְּבֵיתוֹ וְצִדְקָתוֹ עֹמֶדֶת לְעַד: ד זָרַח בַּחֲשֶׁךְ אֹר לְיִשְׂרָאֵל חֲנוּן וְרַחוּם וְצַדִּיק: ה טוֹב־אִישׁ חוֹנֵן וּמְלוּוֶה יִכְלָל דְּבָרָיו בְּמִשְׁפָּט: ו כִּי־לְעוֹלָם לֹא־יִמוּט לְזָכֶר עוֹלָם יְהוָה צַדִּיק: ז מִשְׁמוּעָה רַעַה לֹא יִירָא נֶכּוֹן לָבוּ בְּטַח בַּיהוָה: ח סְמוּךְ לָבוּ לֹא יִירָא עַד אֲשֶׁר־יִרְאֶה בְּצַרּוֹ: ט פֶּזֶר | נָתַן לְאֲבִיוֹנִים צִדְקָתוֹ עֹמֶדֶת לְעַד קָרְנוֹ תָרוּם בְּכָבוֹד: י רָשַׁע יִרְאֶה | וְכַעַס שִׁנּוּ יַחַרֵּק וְנַמְס תְּאוֹת רִשְׁעִים תֵּאבֵד:

קיג

בו יסופר נפלאות מוציאת מצרים:

א הַלְלוּיָהּ | הִלְלוּ עַבְדֵי יְהוָה הִלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה: ב יְהִי שֵׁם יְהוָה מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם: ג מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ עַד־מְבֹאֵז מְהַלֵּל שֵׁם יְהוָה: ד רַם עַל־פְּלִגְוִיִּם | יְהוָה עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ: ה מִי בַיהוָה אֱלֹהֵינוּ הַמְגַבִּיהַי לַשָּׁבֶת: ו הַמְשַׁפִּיל לְרְאוֹת בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ: ז מְקִימֵי מַעְפָּר דָּל מְאֻשְׁפֵּת יָרִים אֲבִיוֹן: ח לְהוֹשִׁיבֵי עַם־נְדִיבִים עַם נְדִיבֵי עַמּוֹ: ט מוֹשִׁיבֵי | עֵקֶרֶת הַפֵּית אִם־הַבְּנִים שְׂמִיחָה הַלְלוּיָהּ:

נקודות משיחות קודש – מזמור קיב מתוך "תהילות מנחם"

קיב, ט – פזר נתן לאביונים צדקתו עומדת לעד

מעלת נתינת הצדקה

ד. ומוסיף בזה אדמו"ר מהר"ש, שמכיון שענין הנ"ל "עומדת לעד", לכן גם עבודות האדם צריכה להיות באופן של "עומדת לעד". היינו, שנתנית הצדקה תהי' לא רק ממעשר¹⁰⁷ או מחומש ויותר מחומש, אלא כמ"ש¹⁰⁸ "משפט וצדקה" – שישפוט את עצמו מה מוכרח לקיומו ואת השאר ייתן לצדקה. וכמ"ש אדה"ז¹⁰⁹ "ולא אמרו חייך קודמין¹¹⁰", אלא כשביד אחד קיתון של מים וכו', שהוא דבר השווה לשניהם בשווה לשנות להשיב נפשם בצמא. אבל אם העני צריך לחם לפי הטף ועצים וכסות בקרה וכה"ג, כלדברים אלו קודמין לכל מלבושי כבוד וזבח משפחה בשר ודגים וכל מטעמים של האדם וכל בני ביתו, ולא שייך בזה חייך קודמין מאחר שאינן חיי נפש ממש כו'". ובאמת הנה גם ענין המשפט בצדקה אינו מספיק, אלא צריך להיות מעשה הצדקה בלי גבול ממש, שע"ז אמרו חז"ל¹¹¹ "בכל מאדך – בכל ממונך". ועי"ז נמשך למטה בגשמיות גילוי אוא"ס שלמעלה מהשתלשלות.

המשך בעמוד 10

(107) ראה רמב"ם הל' מתנות עניים פ"ז ה"ה. טושור"ע יו"ד ר"ס רמט.

(108) תהלים צט, ד. וראה "תהילות מנחם" עה"פ.

(109) אגה"ק סט"ז.

(110) ב"מ סב, א.

(111) ואתחנן ו, ה ובפרש"י.